Hadis i njegova vaznost

H. Mehmed Handzic [1906-1944]

Rijeci `Alejhisselamove, njegova djela i ono st je svojom sutnjom odobrio nazivamo hadisom ili sunnetom. **Hadis ili sunnet** je jedan i to drugi **seriatski argumenat ili delil**. Na prvom mjestu dolaze Bozije rijeci - **Kur'an,** a odmah iza toga rijeci Bozijeg poslanika, Muhammeda, `alejhisselam. Na trecem mjestu dolazi idzma`, a na cetvrtom kijas (analogija). Zapravo glavni serijatski argumenat su Kur'an i hadis; zadnja dva argumenta nisu samostalna, nego se osnivaju na Kur'anu i hadisu.

Da je Kur'an seriatski argumenat, o tom nijedan musliman nema i ne smije imati sumnje. Sto se pak hadisa tice, to mozemo istaknuti, da su svi islamski ucenjacni slozni u tom, da je i hadis jedan samostalan seriatski argumenat. Pomocu njega isto kao i pomocu Kur'ana mozemo zakljuciti, da je nesto **vjerska duznost** (farz ili vadzib) ili da je **preporuceno** (mendub) ili **dozvoljeno** (mubah) ili da je **bolje napustiti ga** (mekruh) ili da je **zabranjeno** (haram).

Iz samog Kur'ana razumijemo da je hadis samostalan seriatski argumenat. Allah dz.s. veli: **Reci: Ako volite Allaha, mene slijedite, Allah ce vas zavoljeti i grijehe vam oprostiti. (Ali `Imran:32) Ko se pokori Poslaniku, Bogu se pokorio. (En-Nisa': 80) Sto vam dadne (naredi) Poslanik, to vi primite, a sto vam zabrani, toga se prodjite! (El-Hasr: 7). Mi smo poslali tebi opomenu (Kur'an), da rastumacis svijetu sto im je poslato. (En-Nahl: 44) On (Muhammed) ne govori od sebe i radi svojih prohtjeva. Nego je sve to Bozija objava, koja mu se objavljuje. (En-Nedzm: 3 i 4)**
Poznati mufessir Sa`lebija veli da ovaj ajet znaci: sve je Bozija objava sto `Alejhisselam rekne u pogledu vjere. U Darimijinu Sunenu stoji, da je Evzaa'in ucitelj Hassan rekao: "Dzibril je `Alejhisselamu donosio sunnet isto kao sto mu je donosio i Kur'an."

Kad hadis ne bio bio seriatski argumenat ne bismo mi znali koliko puta na dan trebamo namaz obavljati, jer toga izricito u Kur'anu nema. Pa pretpostavimo, da bi na neki nacin mogli razumjeti da smo zaduzeni pet puta namaz obavljati, ali iz Kur'ana ne bismo mogli saznati nacin obavljanja namaza. Isto tako ne bismo mogli saznati propise o zekatu, jer Kur'an samo naredjuje da se daje zekat, a ne upusta se u potanja razjasnjenja. Takvih slucajeva ima mnogo. `Alejhisselam je svaku Kur'ansku naredbu prema Bozjoj zapovijedi rastumacio svijetu ili rijecima ili djelom. Zato je u pogledu obavljanja namaza i rekao: "Obavljajte namaz onako kako vidite da ga ja obavljam." Iz svega ovoga se dade jasno zakljuciti da je i hadis seriatski argumenat i da svaki musliman treba podvrgunti onome, sto u hadisu stoji i sto je `Alejhisselam kao tumacenje Kur'anu rekao ili radio.

Ovdje bi mogao neko reci, da je Kur'an potpuno sacuvan onakav kakav ga je `Alejhisselam od Allaha dz.s. primio. Hadis ii sunnet nije takav, jer se medju hadise uvuklo dosta laznih i patvorenih hadisa. Stoga nijesmo sigurni ni za jedan hadis da je tacan i valjan, te zbog toga se i ne trebamo na hadis oslanjati i njim se sluziti kao

seriatskim argumentom.

Ovo je misljenje pogresno i netacno. Onaj, koji bi s njime izasao, vec je s tim samim dokaao da je posve neupucen u vjersku nauku i da ne zasluzuje da se na njeg obaziremo.

Isitna je da ima mnogo laznih i patvorenih hadisa, koje su neprijatelji islama neki svjesno, a neki nesvjesno medju hadise ubacili. Ali nije istina da ucenjaci ne mogu raspoznati istiniti i vjerodostojni hadis od laznog i patvorenog hadisa. Naravna stvar da to nije svaciji posao i da se svako ne treba toga posla lacati. Svaki posao treba prepustiti strucnjaku, ako se zeli da se do istine dodje.

Kur'an je jos za vrijeme `Alejhisselama popisan iako sve sto je popisano nije bilo sabrato u jednu zbirku. Osim toga bilo je za vrijeme `Alejhisselama prilican broj ljudi, koji su cio Kur'an naizust znali. U pocetku Bozije objave `Alejhisselamu `Alejhisselam je bio zabranio da se hadis pise nego je nastojao da se samo pamti. Uzrok ovom je bilo to, sto se `Alejhisselam bojao da se ne bi stogod, sto ne spada u Kur'an, makar bilo i od hadisa, umjesalo u Kur'an. Kad je `Alejhisselam uspio rastaviti Kur'an od hadisa, onda je dozvolio da se i hadis pise. `Abdullah ibn Amr je jos za vrijeme `Alejhisselamovo sastavio jednu zbirku hadisa, koja je medju ucenjacima hadisa poznata pod imenom es-Sadika, tj. istinita. Tu zbirku prica unuk Abdullah ibn Amrov Amr ibn Suajb od svog oca Suajba, a ovaj od svog djeda Abdullaha ibn Amra. Na ovu se zbirku oslanjali sva cetvorica imama: **Ebu Hanife, Malik, Safija i Ahmed.** Kad je Mekka osvojena, `Alejhisselam je odrzao jedan govor (hutbu). Nakon govora jedan od prisutnih po imenu Ebu Sah zatrazi da mu se taj govor ispise. Na to je `Alejhisselam rekao: "Napisite Ebu Sahu!" Osim ovih slucajeva ima i drugih, koji potvrdjuju, da je `Alejhisselam kasnije dozvolio, da se i hadis pise. Ali ipak vecina hadisa ostade zapamcena u memoriji vjernih `Alejhisselamovih drugova

Doslo je do nas da je Boziji Poslanik rekao
-Ko se hrani tako sto tereti muslimana Allah ce ga tako nahraniti iz Dzehennema ,ko se oblaci na teret muslimana Allah ce ga tako obuci iz Dzehennema ....
A ko se bude zauzimao za drugog u zelji da se procuje iz licemjerstva Allah ce mu to vratiti tako na Sudnjem danu ...

(Ebu Davud)

Prenosi Muslim da je Poslanik a.s. rekao
-Zaista kada musliman dodje u obilazak brata muslimana on je sve dok posjeta traje u Dzennetskoj basti

*Najbolje vjerovanje (**iman**) je:*

- voljeti u ime Allaha,

- prezirati u ime Allaha,
- uposliti jezik spominjanju Uzvisenog Allaha,
- zeljeti ljudima ono sto zelis sam sebi,
- cuvati se da im ne ucinis ono sto sam sebi ne zelis, i
- govoriti samo ono sto je dobro ili u protivnom- sutjeti.

Medju najbolja dobra djela ubraja se cuvanje jezika (od zla govora).

Najbolja sadaka je nahraniti gladna.

Najbolji je dzihad da se covjek bori protiv svojih prohtjeva (nefsa) i svojih strasti.

Trazenje nauke je najbolji ibadet.

Najbolji je posao koji se radi s dobrom i iskrenom najmerom.

Najbolji musliman je onaj, od cijeg su jezika i ruku mirni i sigurni drugi muslimani; a najbolji je vjernik onaj, koji je najljepse naravi. Najbolji muhadzir je onaj, koji se cuva Allahovih zabrana (harama); a najveci borac (mudzahid) je onaj, koji se bori protiv svojih strasti u ime Uzvisenog Allaha.

(Izbor Poslanikovih hadisa od Memic Jakuba)

Trazite dobro kod onih koji su vedra lica i lijepe naravi (jer to je znak da su plemeniti i darezljivi).

Cuvajte se kletve onoga kome je nepravda ucinjena, jer izmedju njegove kletve i Allaha nema zastora!

Boj se Allaha, gdje god budes!
Poslije ucinjenog loseg djela, uradi jedno dobro, koje ce izbrisati ono lose. Sa svijetom postupaj lijepo i dobrodusno!

Cuvajte se nasilja, jer nasilje ce biti tmina - zabluda na Sudnjem danu.
Cuvajte se skrtosti, jer je skrtost upropastila one koji su zivjeli prije vas i navela ih na krvoprolice, i sto su sebi dozvolili ono, sto im je bilo zabranjeno.

Bojte se Allaha u pogledu zena!
Vi kod njih imate svoja prava, a i one kod vas imaju svoja prava.

Dvojica su bolji od jednog, trojica od dvojice, a cetvorica od trojice. Zato se udruzite u zajednicu.

Kada covjek zavoli svoga brata, neka mu kaze da ga zaista voli.

Kada htjednes da otkrijes necije sramote - prisjeti se svojih mana i nedostataka.

*Cetiri su gariba (**usamljenika**) na ovom svijetu:*

- Kur´an u srcu nasilnika,
- dzamija u kojoj se ne klanja,
- Mushaf u kuci u kojoj se ne uci, i
- dobar covjek medju losim ljudima.

NAUKA I ZNANJE

Nauka je temelj i zivot Islama, pa ko nesto nauci, Allah ce mu nagradu uvecati, a ko nauci i prema saznanju postupi, Allah ce ga poduciti onome sto nije znao.

Znanje je riznica, a pitanje je njen kljuc. Zato pitajte, Allah vam se smilovao, jer ce se time okoristiti cetiri osobe:
- onaj ko pita,
- onaj ko odgovara na pitanje (poucavajuci druge),
- onaj ko slusa, i
- onaj ko voli i postuje gore spomenute.

Znanje i imetak pokrivaju svaku sramotu, a neznanje i siromastvo ih otkrivaju.

Prednost ucena nad neukim, koji samo ibadet cini, je kao prednost punog mjeseca nad ostalim nebeskim tijelima.

(Izbor Poslanikovih hadisa, autora Jakuba Memica)

Budite, o Allahovi robovi, (prava) braca. Musliman je muslimanu brat; nece mu nepravdu nanositi; nece ga napustiti (ostaviti na cjedilu) i nece ga poniziti. Bogobojaznost (pobožnost, taqvaluk) je ovdje" -rekao je Poslanik s.a.v.s. i pokazao na svoja prsa (tri puta).

"Dosta bi jednom
ovjeku bilo zla kada bi (samo) ponizio svoga brata muslimana. Muslimanu su strogo zabranjeni: krv (život), imetak,
ast drugog muslimana."

Ibnu Mes`ud veli da je Muhammed a.s. rekao: "Najistinitiji govor je knjiga Uzvisenog

Allaha,najcvrsca petlja je rijec bogobojaznosti, najbolja vjera je vjera Ibrahima a.s.,najbolji postupak je postupak muhammeda a.s.,najcasniji razgovor je spominjanje Allaha dz.s.,najljepse pricanje je ovaj kur`an,najbolji poslovi su stroge duznosti,a najgori poslovi su novotarije u vjeri.

Najljepsa uputa je uputa pejgambera,a najcasnija smrt je pogibija sehida,najveca sljepoca je zalutalost poslije pravoga puta,a najbolje znanje je ono sto koristi ,najbolji pravi put je onaj sto slijedi,najgora slijepoca je slijepoca uma,gornja ruka je bolja od donje ruke,a ono sto je malo a dovoljno(za osnovne potrebe),bolje je od onoga sto je mnogo a ometa vas u vjerovanju.

Najgora isprika je kada dodje smrt,a najgore kajanje je na Sudnjem danu. Ljudi ima i takvih koji prilaze namazu sa zakasnjenjem,ima ih koji spominju Allaha neiskreno a najveca pogreska jezika je laz.

Najvece bogastvo je bogastvo duse,najbolja obskrba je bogobojaznost,a vrhunac mudrosti je strah od Allaha dz.s. Najbolje sto se postiva je cvrsto ubjedjenje(u vjerske istine),a sumnjanje(makar u jednu istinu)je bezvjerstvo. Naricanje za umrlim je obicaj iz predislamskog doba,a pljackanje ratnog pljena je jedna od jama dzehennema. Dukati su oziljak od vatre,a pjesma je jedan od glazbala sejtana,vino je povod za svaki grijeh,a zene su mreze sejtana. mladost je ogranak ludosti,najgora zarada je pomocu kamata,najgora hrana je jedenje imetka sirocadi. Sretan je onaj ko uzima pouku od drugih,a nesretan je onaj koji je stvoren nesretan u trbuhu svoje majke. Svaki od vas ce na kraju trebati samo cetiri arsina zemlje za svoj grob,a svaka stvar se cijeni po njenom zavrsetku.

Podloga poslova su njihovi zavrsetci,a najgore price su lazne price.Sve sto ce stici blizu je.Psovanje vjernika je grijesenje,a ubijanje vjernika je bezvjerstvo.Ogovaranje vjernika je jedan od grijeha,a svetost vjernikovog imetka je kao svetost njegovog zivota. Ko se zaklinje da zna ono sto je tajno i skriveno, Allah dz.s. ce ga utjerati u laz.Ko nekom oprosti,oprostit ce i njemu Allah dz.s.,a ko predje preko necije pogrske ,Allah dz.s. ce preci preko njegove pogreske. Ko savlada svoju srdzbu,nagradit ce ga Allah,a ko se strpi na steti,nadoknadit ce mu to Allah dz.s.

Ko istrazuje mane drugih ljudi,Allah ce dati da se njegove mane pocuju(sa njihovima). Ko se strpi,Allah dz.s.ce mu udvostruciti nagradu,a ko je nepokoran Allahu dz.s.,Allah dz.s. ce ga kazniti

ALLAHU!OPROSTI MENI I MOJIM SLJEDBENICIMA.

ALLAHU! OPROSTI MENI I MOJIM SLJEDBENICIMA.

ALLAHU!OPROSTI MENI I MOJIM SLJEDBENICIMA.

TRAZIM OD ALLAHA OPROST ZA SEBE I ZA VAS.

Ebu Hurejre Abdurrahman prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi we selem, rekao: "Muslimana (vijernika) ne pogodi nikakva nesreca ili bolest, niti tuga ili žalost, niti bilo kakva nezgoda, cak ni obicni ubod trna, a da mu zbog tiga Allah dž.š. ne oprosti dio njegovih grijeha."

Rijadussalihin, broj/stranica - 0037

Ebu Hurejre Abdurrahman prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao:

-Allah, džš., kaže: Ko se neprijateljski ponaša prema Mome evliji (pravom robu), Ja cu mu najaviti rat. Najdraže cime Mi se Moj rob približava jeste ono cime sam ga zadužio (farzovi), a zatim Mi se on približava nafilama sve dok ga ne zavolim, a kad ga zavolim, onda Ja budem njegov sluh, kojim on sluša, njegov vid, kojim on gleda, njegove ruke, kojima on radi, njegove noge; kojima on putuje (u svemu tome pazi da se ne ogriješi o Allahov Zakon). Ako šta zatraži, to mu dadnem, a ako zatraži Moju zaštitu, Ja ga odmah zaštitim.

Rijadussalihin, broj/stranica - 0095

Ebu Bekr Es-Sidik kazuje da je rekao Allahovom Poslaniku, a.s.: "Poduci me dovi koju cu uciti u namazu!" "Prouci", rece mi: Gospodaru, ja sam sebi mnogo nepravde ucinio, a samo Ti grijehe opraštaš, pa mi oprosti Tvojim oprostom i smiluj mi se, jer Ti opraštaš i milostiv si!"

Rijadussalihin, broj/stranica - 1475

Allahov Poslanik a.s. je rekao: "Ko od vas drži bogatstvo svojih nasljednika sebi dražim od vlastitog bogatstva?"
Oni odgovoriše: "O Allahu Poslanice! Nema ni jedan od nas da više voli bogatstvo svojih nasljednika od vlastitog bogatstva."
Poslanik rece: "Njegovo bogatstvo je sve što potroši (na putu Allahovom) u svom životu, dok je bogatstvo njegovoih nasljednika sve što on ostavi nakon svoje smrti." (Sahih El-Buhari).

Allahov Poslanik a.s. je rekao:
"Ljudi su kao deve
od stotinu deva tesko da ces naci jednu dobru jahalicu
a od hiljadu ljudi
tesko da ces naci jednog od svoje vrste"!

Uzviseni Allah ce reci na Sudnjem danu:
- Covjece! Ja sam se razbolio, a ti Me nisi obisao?
Covjek ce odgovoriti:
- Kako da Te obidjem, a Ti si Gospodar svjetova?!
Allah ce mu reci:
- Zar ti nisi znao da je onaj Moj rob bio bolestan, a ti ga nisi obisao? A znas li ti, da si toga covjeka posjetio, mene bi kod njega nasao?!
- Covjece, trazio sam da Me nahranis, a ti Me nisi nahranio!
Covjek ce odgovoriti:
- Gospodaru moj, kako da Te nahranim, a Ti si Gospodar svjetova?!
Allah ce mu odgovoriti:
- Nisi li ti znao da je onaj Moj rob trazio od tebe da ga nahranis, a ti ga nisi nahranio! A znas li ti, da si tada Moga roba nahranio, da bi to dada nasao kod mene?!
- Covjece, trazio sam da Me napojis, a ti Me nisi napojio!
Covjek ce odgovoriti:
- Gospodaru moj, kako da Te napojim, a Ti si Gospodar svjetova?!
Allah ce mu odgovoriti:
- Trazio je od tebe vode onaj Moj rob, a ti ga nisi napojio! A, znas li ti, da si tada Mog roba napojio da bi to sada, sigurno, nasao kod mene!

Pojavi se istina, a nestade lazi; ukaza se istina, i od tada se laz i neistina nece vise pojaviti niti povratiti.

Pamcenje malodobne djece je kao uklesivanje u kamenu, dok je pamcenje starodobnih kao pisanje po vodi.

Putem strasi se dospijeva u Dzehennem, a preko teskoca u Dzennet.

Prekomjerna ljubav dovodi do sljepila i gluhoce.

Dzennet je pod majcinim nogama.

Covjekova ljepota je njegov jezik.
(njegove lijepe rijeci)

Najvise dobra i najvise zla covjeku dolazi od jezika.

Slozna zajednica je blagoslov, a neslozna prokletstvo.

Srca su po prirodi sklona da vole onog koji im dobro cini, i da mrze onog koji im stetu i zlo nanosi.

Sijelite sa starijim, pitanja postavljajte ucenim, i druzite se s pametnim i mudrim.

Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: "Iblisov prijesto je na moru. On svakog dana salje svoje vosjke da zavode ljude. Kod njega najveci stepen imaju oni koji najvise zavode ljude." (Prenosi ga Ahemd (3/332) i (3/384). Hadis je sahih)

Takoder, od Dzabira se prenosi da je rekao: Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:
"Zaista sejtan stavlja svoj prijesto na vodu. On salje svoje vojske protiv ljudi. Najblizi njemu po polozaju su oni koji najvise zavode. Jedan od njih kaze: Nisam ostavio tu i tu osobu dok nije rekla to i to, a Iblis mu odgovoara: Ne, tako mi Allaha, nisi nista ucinio. Zatim dode jedan od njih i kaze: **Nisam ga napustio dok ga nisam od zene rastavio." Rece Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: "Pa ga on sebi priblizi i kaze: Ti si taj. » (Hadis – sahih. Prenosi ga El-Imam Muslim)** Sto znaci : Da, ti si taj koji zasluzuje pocasti, a moze da znaci : Divno je to sto si uradio.

Allahov Poslanik s.a.v.s. je rekao:
»Duše su posveceni vojnici. Kada one raspoznaju simetriju, one poticu obostranu naklonost, a one koje predstavljaju nesimetricnost zadržavaju odbojnost jedne prema drugoj.» Buharija, 7/ 263; Muslim, 2638;

U svom «Musnedu» imam Ahmed, objašnjavajuci okolnosti koje su predhodile ovom hadisu je zabilježio da je jedna žena iz Mekke koja je bila poznata po tome što se volila mnogo šaliti sa ljudima, se preselila u Medinu i izabrala je da ostane u kuci jedne medinjanke koja je takodjer bila poznata po istom.

Rekao je Allahov Poslanik, 'alejhis-selam:

«**Znakovi nesrece** su u cetvero:
u zaboravu prošlih grijeha, a oni su kod Allaha sacuvani;
sjecati se i spominjati ucinjenih dobrih djela, a ne zna se jesu li primljena ili nisu;
ugledati se u dunjalukim poslovima u onoga ko je iznad tebe i
ugledati se u vjeri u onoga ko je ispod tebe».

Najvise ljudi koji ce uci u dzennet bit ce zbog bogobojaznosti (takvaluka) i lijepog ahlaka." (Buharija i drugi muhaddisi)

"Poslan sam da bih upotpunio moral." (Buharija i drugi muhaddisi)

"Ebu Hurejre, potrudi se da imas lijep ahlak." Ebu Hurejre upita: "A sta je to Allahov Poslanice?" o n rece: "Da odrzavas vezu s o nim ko je prekinuo s tobom, oprostis o nom ko ti je nepravdu nanio i das o nome ko tebi uskracuje." (Bejheki)

"Meni najblizi od vas bit ce o ni koji imaju najljepsi ahlak, koji su skruseni i koji mire i zblizavaju." (Tirmizi)

"Mu'min je prijatan i on pomiruje, a nema dobra u o nom ko ne miri i zblizuje i u cijem drustvu nije prijatno." (Ahmed)

"Covjek je vjere svog prijatelja, pa neka covjek gleda s kim ce se druziti." (Ahmed, Ebu Dawud, Tirmizi)

"Uistinu, Allah ima svoje posude na zemlji, a to us srca. Najdraze su mu o ne posude koje su najcisce, najcvrsce i najtanje. Ciste su od grijeha, cvrste su u vjeri i tanke (njezne) su prema braci." (Taberani)

"Strogo se cuvajte sumnjicenja, jer je sumnjicenje najlazniji govor." (Buharija i Muslim)

"Ne uhodite jedni druge, ne spijunirajte, ne prekidajte odnose i ne zavadajte se, nego, Allahovi robovi, budite braca." (Buharija i Muslim)

"Ko sakrije sramotu svoga brata na dunjaluku, Allah ce sakriti njegovu i na dunjaluku i na ahiretu." (Buharija i Muslim)

"Ko napusti raspravu kad nije u pravu, bude mu napravljena kuca u dzennetskoj mahali, a ko ostavi raspravu kad je u pravu, bude mu izgradena kuca u najodabranijem dijelu dzenneta." (Ibn Madze i Tirmizi)

"Musliman je muslimanu brat: ne nanosi mu nepravdu, ne uskracuje mu njegova prava i ne ponizava ga. Covjeku je dovoljno zla to sto nipodastava brata muslimana." (Muslim)

"Ostavite raspravu zbog malo dobra u njoj. Ostavite raspravu zbog male koristi od nje jer o na prouzrokuje neprijateljstvo medu bracom." (Taberani)

"Kada neko od vas zavoli svoga brata neka mu to i kaze." (Ebu Dawud i Tirmizi)

"Razmjenjujte poklone - voljecete se." (Bejheki)

"Najgori ljudi su o ni koji tude rijeci prenose i o ni koji zavadaju o ne koji se vole." (Ahmed)

"Kome se njegov brat izvini, a o n ne prihvati izvinjenje, takav ima grijeh koliko je grijeh o nog koji druge izrabljuje." (Ibn Madze)

"Vjernik se brzo i rasrdi, ali brzo i oprosti." (Tirmizi)

"Kada covjek uci dovu za svog odsutnog brata, melek govori: 'Neka je i tebi isto sto i njemu trazis'." (Ahmed i Muslim)

"Dova brata za drugog brata koji je odsutan se ne odbija." (Muslim)

"Primjer vjernika u njihovoj medusobnoj ljubavi i samilosti je kao primjer tijela, ako oboli jedan organ, ostatak tijela obuzme groznica i nesanica." (Buharija i Muslim)

"Vjernik vjerniku je kao zidovi zgrade, jedan drugog podupiru." (Buharija i Muslim)

"Istinski musliman je o naj od cijeg jezika i ruku su sigurni ostali muslimani." (Buharija i Muslim)

"Ako nisi kadar ciniti dobra djela, o nda makar ne nanosi ljudima zlo jer se i to ubraja u sadaku kojom ces se iskupiti." (Muslim)

"Muslimanu nije dozvoljeno da zaplasi drugog muslimana." (Ahmed)

"Uzviseni Allah mi je objavio da budete ponizni i da se niko ni nad kim ne uznosi." (Muslim)

"Nece uci u dzennet klevetnik (onaj koji ogovara)." (Buharija)

"Muslimanu nije dozvoljeno da prekine odnose sa svojim bratom preko tri dana, i kada se sretnu da okrenu lice jedan od drugog, a bolji je o naj, od njih dvojice, koji prvi nazove selam." (Buharija i Muslim)

"KO muslimanu oprosti njegovu pogresku, Allah ce mu na Kijametskom danu oprostiti njegovu." (Ebu Dawud)

"Nece imetak uzmanjkati zbog udijeljene sadake, a Allah ce zbog prastanja covjeku povecati ugled i nema nikog da se ponizi Allahu i radi Allaha, a da ga Allah ne uzdigne zbog toga." (Muslim)

Nije od nas ko ne postuje nase starije i ko nije milostiv nasim mladim." (Tirmizi)

"Boj se vatre (dzehennema) pa podaj drugom makar i pola hurme, a ako ni to nemozes naci, a o no lijepom rijecju." (Buharija i Ahmed)

"Tri su znaka licemjera (munafika): kada govori - laze, kada obeca - ne ispuni, i kada mu se nesto povjeri - povjerenje iznevjeri." (Buharija i Muslim)

"Covjek nece upotpuniti sovoj iman sve dok ne bude kadar udjeljivati makar i iz male imovine, biti pravedan prema sebi i siriti selam." (Buharija)

"Svaka laz se osim o ne kad covjek slaze u ratu, jer rat je citav varka, ili slaze da bi izmirio dvojicu zavadenih ili slaze svojoj supruzi kako bi je udobrovoljio i zadovoljio." (Ebu Dawud)

"Doista ces, ako budes istrazivao ljudske mahane, iskvariti ljude ili ih navesti na to da se iskvare." (Ebu Dawud)

"O skupe, ima o nih koji su priznali vjerovanje jezikom, ali iman im jos nije usao u srce! Ne ogovarajte muslimane i ne istrazujte njihove negativnosti, jer o naj ko bude istrazivao mahane brata muslimana, Allah ce istrazivati njegove, a kome Allah bude istrazivao mahane razotkrit ce ga i osramotiti makar i u njegovoj kuci." (Tirmizi i Ebu Dawud)

"Ko pocne s pricom prije nego nazove selam, nemojte mu odgovoriti dok selam ne nazove." (Taberani)

"Kada se sretnu dva muslimana i rukuju, sa njih spadaju manji grijesi." (Ebu Dawud i Tirmizi)

"Ko zeli da mu ljudi ustaju na noge neka sebi pripremi mjesto u dzehennemu." (Tirmizi)

"Ko stane u zastitu casti brata muslimana, to cemu biti zastita od dzehennema." (Tirmizi)

"Nema covjeka muslimana koji ce stati u odbranu casti svoga brata, a da Allah nece uzeti Sebi u obavezu da ga zastiti od dzehennemske vatre na Kijametskom danu." (Ahmed)

"Ko prigrli siroce od roditelja muslimana do njegovog punoljetstva, takvom je sigurno obezbijeden dzennet." (Ahmed)

"Najbolja muslimanska kuca je o na u kojoj se cini dobrocinstvo pream sirocetu, a

najgora muslimanska kuca je o na u kojoj se prema sirocetu ruzno ophodi." (Ibn Madze)

"Niko od vas nece dostici potpuno vjerovanje sve dok ne bude zelio i volio svome bratu o no sto zeli i voli samome sebi." (Buharija i Muslim)

"Svaki od vas je ogledalo svome bratu, pa ako na njemu primjeti nesto negativno, neka to otkloni od njega." (Tirmizi)

"Ko se ne interesuje za stanje muslimana taj nije od njih." (Taberani)

"Ko posjeti bolesnika, sjedi u dzenetskom perivoju, tako kad ustane odredi mu se 70 hiljada meleka koji salavat na njega cine sve do noci." (Muslim)

"Kome Allah hoce dobro, iskusa ga." (Buharija)

"Umrlog prate troje: dvoje se vrati, a jedno ostane sa njim. Prate ga njegova porodica, imetak i djela, pa se porodica i imetak vrate, a ostanu njegova djela." (Buharija i Muslim)

"Covjek nece biti pravi vjernik sve dok komsija ne bude siguran od njegovih pakosti i podlosti." (Buharija)

"Ko hoce da ima lijep spomen iza sebe i da mu se poveca opkrba, neka cuva rodbinske veze." (Buharija i Muslim)

"Miris dzenneta se moze osjetiti na daljini od petsto godina hoda, a nece ga osjetiti o naj ko je neposlusan roditeljima niti o naj ko prekida rodbinske veze." (Taberani)

"U dzennet nece uci varalica, o naj ko se oholi, izdajica i o naj ko je ruzno postupao sa svojim slugama." (Tirmizi)

"Svi ste vi pastiri i svi cete odgovarati za svoje stado." (Buharija i Muslim)

"Ljudi su Allahovi sticenici; najblizi Allahu su o ni koji su najkorisniji Njegovim sticenicima." (Muslim)

"Voda naroda je njegov sluga." (Taberani)

"Ova vjera je laka, i postupaj s njom pazljivo i lijepo." (Ahmed)

"Ljudi su kao kamile - od stotine njih ne mozes naci jednu dobru za jahanje." (Buharija i Muslim)

"Allahova je pomoc dzematu. Ko god sam ode iz dzemata, sam ce se naci u dzehennemu." (Tirmizi)

"Vjera je iskren savjet." (Muslim)

"Onaj ko nije zahvalan ljudima nije zahvalan ni Allahu." (Ebu Dawud i Tirmizi)

"Namaz u dzematu vrijedniji je dvadeset i sedam puta od namaza pojedinca." (Buharija i Muslim)

"Bdijenje nekog od vas na Allahovom putu bolje je nego da u svojoj kuci klanja 70 godina." (Tirmizi)

"Najgore sto se moze naci kod covjeka jeste skrtost zbog pohlepe i strah bez razloga." (Buharija i Ebu Dawud)

"Najgori od ljudi jeste o naj od koga se nesto zatrazi u ime Allaha, pa ovog taj odbije." (Buharija i Muslim)

"Najveci je kradljivac o naj ko krade od svog namaza, ko ne upotpunjava ni njegoa ruku'a, niti sedzde. A najskrtiji je o naj ko skrtari sa selamom." (Taberani)

"Zenite se i mnozite, jer cu se ja ponositi vasom brojnoscu pred drugim narodima." (Ebu Dawud i Nesai)

"Jak je vjernik bolji i Allahu drazi od slabog vjernika." (Muslim)

"Allah, uistinu, ne gleda u vasa tijela niti u vas izgled, nego gleda u vasa srca." (Muslim)

"Zaista Allah voli da o naj ko nesto radi to uradi na najbolji nacin." (Bejheki)

"Dobrocinstvo je da obozavas Allaha kao da Ga vidis, jer iako ti Njega ne vidis, o n tebe, zaista, vidi." (Buharija i Muslim)

"Mnogo li je postaca koji od svog posta nece imati nista osim gladi; i mnogo li je klanjaca koji od svog namaza nece imati nista osim bdijenja." (Nesai i Ibn Madze)

Poslanik, a.s., kaze:

"Pet je noci u kojima se ne odbija dova: prva noc redzeba, petnaesta noc sa' bana, noc uoci petka i noci uoci dvaju Bajrama".

"Ko bude postio u redzebu - imace dvorac u Dzennetu."

Prenosi Mudžahid da su ljudi tavafili oko Ka'be, a da je Ibn Abbas r.a. sa štapom sjedio pored. Pa je rekao: «Rekao je Allahov Poslanik s.a.v.s.:

«O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani!» (Suretu Ali Imran: 102) Kada bi kapljica od zekkuma pala (na Zemlju) zagorcala bi stanovnicima Zemlje njihov život, pa kako je onome ko ne bude imao druge hrane osim zekkuma?» (Ahmed)

Ljudi ce na Sudnjem danu biti podijeljeni u dvije skupine: oni koji su na dunjaluku bili prijatelji i radi prolaznih interesa sklapali veze i na tome zasnivali svoje odnose, ali ce se oni okrenuti jedni protiv drugih proklinjuci se medusobno.

Druga skupina je ona za koju je Allahov poslanik, s.a.v.s, rekao: **''Medu Allahovim robovima ima ljudi koji nisu ni poslanici ni šehidi, a kojima ce i jedni i drugi zavidjeti radi njihovog položaja kod Allaha.''** Ustade jedan beduin koji je bio izdaleka, te mahnu rukom i rece: 'Opiši nam ih, Allahov Poslanice!' **''To su oni koji su se zavoljeli u ime Allaha** nevezani rodbinskom vezom, niti je ta ljubav radi imetka. Tako mi Allaha, njihova lica su ispunjena nurom, oni su na uzvišenjima od svjetlosti, ljudi ce strahovati na danu Sudnjem, a oni nece strahovati, ljudi ce se jako prepasti tada, a oni nece. Oni su Allahovi prijatelji, nece se imati cega bojati, niti za icim tugovati."

"Vjera je savjet, vjera je savjet, vjera je savjet", rece Poslanik a.s. ponavljajuci to tri puta, zeleci tako istaci koliko je vazno da se insan savjetuje pri svakom, pa i najmanjem problemu.

"Nece izgubiti onaj ko klanja istiharu i trazi savjet ili se dogovara"

A jedna poslovica kaze: "Pametan se savjetuje, a budala zna sve bolje."

Ebu Hurejre r.a., kaže da je Muhammed sallallahu' alejhi ve sellem, rekao:

"**Sadaka** nece umanjiti imetak,
i kada covjek **oprosti** covjeku Allah mu poveca ponos (cast),
i kad god covjek bude **ponizan** prema Allahu, Allah ce ga (na veci stepen) podici."

Allahov miljenik savs je rekao:"Da ovaj svijet kod Allaha vrijedi koliko krilo komaraca, od njega nevjerniku ne bi dao da okusi ni koliko je gutljaj vode".

Rekao je Bozji Poslanik:

"Svi ljudi su podredjeni Allahu, a Allah od svih najvise voli onoga ko je najkorisniji ljudima".

"Olaksavajte, a ne otezavajte. Obradujte, a ne odbijajte".

Nisam vidio nista kao sto je Vatra,
zaspali su oni koji zele od nje pobjeci.
Niti kao sto je Dzennet,
zaspali su oni koji zele u njega uci.

(Tirmizi - hasen hadis)

Ako te razveseli tvoje dobro djelo i rastuzi tvoj grijeh, ti si vjernik. (Ahmed, Taberani i Hakim sahih)

Jednom su rekli: «'Allahov Poslanice, ciji je islam najbolji?', a on je rekao: 'Onoga od cijeg jezika i ruke su sigurni muslimani.'»

[Hadis prenosi Ebu Musa radijallahu anhu]

Prenosi se od Adbullaha ibn Omera r.a. da je Vjerovjesnik s.a.v.s. rekao:

"Allah je svoja stvorenja stvorio u mraku. Potom im je daorovao Svoje svjetlosti, pa koga zapadne ta svjetlost, on je upucen, a koga mimoidje, on je u zabludi.."

(Ahmed, Ibn Hibban, Hakim)